

Тетяна Мазярчук
(м. Острого)

ОБРАЗ ЖІНКИ У ЖІНОЧОМУ ГЛЯНЦЕВОМУ ЖУРНАЛІ «PINK»

У статті авторка аналізує образи жінок, трансльовані жіночим глянцевою журналом «PINK». І створює їх класифікацію відповідно до фінансового, еротичного й вольового критеріїв. Розглядається вплив соціуму на формування образів.

Ключові слова: жіночий глянцевою журнал «PINK», гендер, образ жінки, стереотип, аудиторія.

Століттями формувалася гендерний розподіл ролей у суспільстві, коли жінка завжди стоїть на другому місці після чоловіка. При цьому маються на увазі або абсолютно всі види діяльності, або ті, які особливо цінуються соціумом, – політика, наука, мистецтво, спорт та ін. [4]. І якщо раніше жінки були більш «слухняними», то нинішня «слабка» половина людства не дозволяє маніпулювати собою, з ними варто рахуватися, що проявляється, зокрема, у соціальній сфері.

Глянцеві видання активно підтримують жінок у їхньому прагненні, якщо не стати на перше місце замість чоловіка, то хоча б частково розділити з ним першість.

Стан опрацювання проблеми. Жіночі образи на сторінках глянцевого журналу не одноразово досліджувалися такими українськими вченими, як В. Д. Демченко, І. М. Звягінцева, Н. О. Клименко, О. В. Соболева та ін. Здебільшого науковці працюють на матеріалі жіночих глянцевого видань та з образами жінок, трансльованими візуально у цих журналах. Є окремі дослідження образів власне у текстах, але образи розкрито не достатньо саме у зв'язку з великою кількістю досліджуваного матеріалу.

Актуальність дослідження. Життя змінилося, а стереотипи суспільної свідомості – ні. Саме через це необхідно створювати нові образи, на які будуть орієнтуватися жінки, а головне, саме суспільство. Поява нових жіночих образів допоможе суспільству по-новому дивитись на жінку. Дослідження глянцевого видання,

зорієнтованого на масову аудиторію молодого покоління, у такому разі видається перспективним кроком: які образи нині діють? Чим це зумовлено? Які повинні діяти в сьогочасних умовах? – ці та ряд інших питань актуалізують нашу роботу.

Метою статті є визначення основних образів жінки у глянцево-му журналі «PINK».

Щоб досягнути поставленої мети, треба вирішити такі завдання:

- 1) проаналізувати матеріали глянцевого видання для визначення типових образів жінки;
- 2) розробити власну класифікацію образів;
- 3) визначити основні характеристики пропонованих образів жінок у журналі.

Об'єкт: образи жінок у глянцево-му журналі «PINK».

Предмет: типові характеристики образів жінки у жіночому глянцево-му журналі «PINK».

Основна частина. Жінок часто вважають менш професійними й вартісними працівниками, аніж чоловіків, обмежують їхній світогляд «кухнею, церквою та дітьми», сприймають винятково як сексуальних об'єктів, а не повноцінних особистостей. При цьому жінки є найбільш численною меншиною, що може бути дискримінованою [2, с. 6]. Сучасна жінка досить багато уваги приділяє своїй зовнішності, але при цьому прагне відповідати не стільки нормам суспільної думки, скільки своїм власним нормам, бути такою, якою вона б подобалася, перш за все, самій собі.

Сучасна жінка, на відміну від жінки минулого, більш самодостатня, незалежна у стосунках із чоловіками, які засновує на повазі й рівноправності. При цьому вона намагається бути не тільки вишуканою коханкою, хорошою дружиною, як було раніше, а й домогтися успіхів у професійній діяльності, зробити кар'єру. Журнали створюють образ не домогосподарки, але й не «залізної леді». У шлюбі жінка будує свої стосунки з чоловіком на взаємній любові і постійно намагається урізноманітнити життя з ним у психологічній, сексуальній сфері та ін. До того ж, жінки не будують своє життя, ґрунтуючись лише на прочитанні матеріалів глянце-вих журналів, а ці матеріали, своєю чергою, вони не сприймають буквально, «фільтрують» [4].

Кожен автор аналізує жіночі образи відповідно до власної класифікації образів. Так дослідниця Н. Клименко надає таку класифікацію жіночих образів у глянце-вих журналах:

- «гарна жінка, жінка-модель»;
- «ділова жінка, жінка-професіонал своєї справи»;
- «щаслива жінка»;
- «секс-символ»;
- «дружина й мати».

Дослідниця жіночих образів О.В. Соболева виділяє відмінні жіночі образи, які, однак, у багатьох моментах сходяться з образами, демонстрованими попередньою класифікацією:

- жіночої привабливості (жінка – представниця слабкої статі, якій властивий шарм та чарівність);
- еротичний (привабливі та спокусливі образи моделей);
- соціально-біологічний (жінка – мати, дружина, хранителька домашнього вогнища);
- суспільно-політичний (жінка – політична сила суспільства);
- трудовий (жінка – бізнесумен).

Подібних класифікацій в українському науковому дискурсі доволі багато. Варто згадати концепції, пропоновані Т. Красною, Г. Ротаєнко, О. Кісь, Л. Шпанер, проте всі вони так чи так мають спільні характеристики щодо еротичності жінок, їхньої важливості у сімейному житті тощо.

Для створення власної класифікації жіночих образів, ретрансльованих глянцеvim журналом «PINK», ми частково використали класифікацію науковиці О. Соболевої.

Не стесняйся своїх желаний! Наплюй на чужое мнение и делай то, что тебе хочется. Путешествуй, влюбляйся, занимайся сексом. А то не успеешь оглянуться, как тебе 50 и трое детей, а грузинского сладкого любовника у тебя никогда не было. Кому такое нужно? [<https://pink.ua/news/6464>]

Авторка Коні Танева закликає жінок бути собою, не соромитись своїх бажань, робити те, що любиш і те, що давно мріяла зробити, не зважати на думку навколишніх, полюбити себе і свої бажання.

Жінки часто занадто критично ставляться до себе, а гляцеві журнали, зокрема «PINK», допомагають полюбити себе, стати незалежною від будь-якої думки про себе. Саме у зв'язку з цим ми можемо говорити про виконання глянцем функції психолога, який допомагає жінці повірити в себе.

Ця цитата вдало показує образ незалежної жінки, проте є й інший бік незалежності: *Билеты купила сама, визу тоже – отец с детства прививал навыки «сильной и независимой». Надо ска-*

зять, что и суженый не особо торопился мне помогать финансово. Меня такие правила игры вполне устраивали, но червячок в уме таки заметушился.[...] Тарабаня кастрюлю, на каблуках и в пышном платье, я слышу, как мой суженый подсчитывает в чеке ингредиенты и потраченную сумму. Все это делится на два и озвучивается мне веселым приговором. Червячок в голове удивленно вскидывает брови. Я молча вручаю свою долю [<https://pink.ua/roman-s-inostrancem-stoit-li-voobshhe-na/>].

Можемо спостерігати два основних мотиви незалежності, трансльованих глянцем: одна реалізується як незалежність від чужих думок про себе, а інша – як фінансова від чоловіка. Проте авторки відповідних статей акцентують межу, яку не варто переступати: *Через несколько минут в голову пришло осознание: ты можешь быть бесконечно сильной и независимой, зарабатывать миллиарды юаней, рожать тридцать детей в неделю, но порой умение просить и принимать помощь – куда сложнее. В погоне за непонятно-кому-нужным званием Героини, хотя бы иногда говори́те самой себе: «Будь, пожалуйста, послабее. Будь, пожалуйста. И тогда подарю тебе я чудо запросто»* [<https://pink.ua/legko-li-byt-silnoy-zhenshhinoy/>]. Тобто бути незалежною у всіх сенсах цього слова – це дуже добре і корисно, але коли ця незалежність не переходить межі здорового глузду. Жінки настільки хочуть самоствердитися, що забувають дати чоловікові шанс бути чоловіком: *Позволить мужчине быть главным, заботиться, защищать, решать проблемы – один из верных способов дать ему почувствовать силу своего предназначения – ну разве не этим мужчины занимаются уже сорок тысяч лет? Они под это заточены. Конкурировать и побеждать – их главное стремление. Но в нем и их главная слабость – если ты проиграл, ты лузер, и это страшно. Хвали и восхищайся, и ты дашь своему мужчине силу. Не нужно льстить и выдавливать из себя неискренние комплименты. Просто говори о том, что чувствуешь, о том, что тебе нравится в нем, благодари и свети взглядом. Поверь, эффект превзойдет все твои ожидания. [...] Необходимость восхищаться часто вызывает у девушек трудности. Мы боимся перехвалить, и часто сами норовим вступить в конкуренцию с мужчинами – все эти горящие избы, скачущие кони... Остановись. Расслабься, подыши, почувствуй, что быть мягкой и слабой иногда о-очень приятно. И*

почти не требует усилий. Мы же под это заточены :) [<https://pink.ua/5-priznakov-togo-chto-ty-gotova-k-schastlivym-otnosheniyam/>].

Незалежність жінки, особливо надмірна, часто призводить до того, що жінка у своїй жіночності перетворюється: з'являється жінка-домінант, і не тільки в сексі. *Мир перевернувся. Матриархат пусть и не проник в политику и социальное сознание, но в отношениях всем рулят женщины* [<https://pink.ua/news/3902>].

Жінки стали головнокомандувачами у стосунках з чоловіками: *И если раньше мы делали это исподтишка, то теперь мы нагло жестко добиваемся парней, платим за себя, а иногда и за них, разводим их на секс и уходим* [<https://pink.ua/news/3902>].

Подкожная тоска современных украинских женщин по матриархату всплывает сегодня и тут, и там. Мужские измены и разводы зависят от поведения женщины, отношения в семье от того, как все устроит женщина, профессиональный успех мужчины – и тот возможен в случае достаточной доли вдохновения от верной и любящей. Женщина больше не шея, она еще и мозг, и сердце, и лицо, и руки. Мужчинам же остаются лишь мускулы, которые они должны направить в указанное их благоверной направление. И это мы называем успехом? [<https://pink.ua/klyer-andervud-i-drugie-zavisit-li-ot-zhe/>]. Жінка 21 століття не те що повинна керувати всім і думати про все, просто вона це робить: *Женщина прибирает, готовит, создает уют, стирает и все это – без лишних напоминаний. Женщина жалеет, согревает, лечит, сочувствует. Женщина украшает, поддерживает, вдохновляет. И женщина – мудра. Не правда ли, все это очень удобно?* [<https://pink.ua/news/3633>].

Ще один жіночий образ у журналі, який загалом цілком пов'язаний із попередньо аналізованими, – це жінка, яка не хоче виходити заміж, їй подобається свобода: *Вот потому я и не тороплюсь выходить замуж. Я бы сейчас тоже слушала всю эту ерунду про «хранительницу домашнего очага» и «женские обязанности», которые я не выполняю по причине своего отсутствия* [<https://pink.ua/news/644>].

А я бы наоборот, ввела запрет на браки. Если бы люди не могли жениться, они бы не могли и разводиться. Мы бы все стали наконец свободными от одной из сильнейшей в мире социальной зависимости и стереотипа. Успех женщины больше не определялся бы наличием или отсутствием мужа [<https://pink.ua/news/644>].

Якщо якихось років десять тому було модно мати одного постійного коханця, то все змінилися: *Мы живем в такое время, когда никто никому не принадлежит. Как было чудесно в школе! Ты волнуешься, не спишь ночами и ждешь, когда он предложит тебе встретаться. Теперь такая редкость быть чьей-то девушкой «официально». Поэтому все побочные one night stand'ы – это не измена, а попытка быть счастливой.*

И давайте уже перестанем называть друг друга девушками легкого поведения. Промискуитет в массы! Мы давно уже не в ответе за тех, кого приручили, поэтому все можно, все дозволено, если это нравится! [<https://pink.ua/kak-nayti-sebya-v-chuzhoy-posteli/>].

Не зважаючи на те, що багато жінок прагнуть фінансової незалежності від чоловіка, є й такі, які, навпаки, шукають собі спонсора: *Можно, конечно, прочесть с десяток материалов о том, как строить глазки в ресторане, а затем деланно стесняться и кокетливо принимать дорогие подарки ради того, чтобы потом на всю жизнь – или, скорее, пока он не встретит ту, которая будет строить, стесняться и кокетничать лучше – быть обеспеченной. Но это слишком похоже на путь рыбы-прилипалы. Или даже не на симбиоз, а на вполне себе паразитический образ жизни. Не развиваться, стремиться и творить, а лишь удовлетворять того, кому не нужно, чтобы его пара развивалась, стремилась и творила* [<https://pink.ua/muzhskaya-nedelya-v-redakcii-pink-kak-vyyti-z/>]. Саме такий образ тлумачиться як негативний, оскільки головна мета журналу – сформувати самостійну, сильну, незалежну жінку, відтак, він не вписується у концепцію журналу.

Багато образів пов'язано з розкутістю жінки, умінням розслаблятися в різні способи, але є образи «пристойних» жінок: *Ведь у приличных девочек есть правила. Они не шумят, не чавкают, не сидят, раздвинув ноги, не корчат рожу и не морщат лоб. Они берут пример и служат образцом, получают хорошие оценки и делают все только на отлично. Жизнь приличной девочки каждую секунду оценивают. Как кто? Окружающие!* [<https://pink.ua/news/3898>]. При цьому «пристойна дівчина» трансльована як образ негативний, бо загалом суперечить іншим – вільним від думки сторонньої, незалежним, «неправильним» – образам, які гармоніюють між собою, у витворенні концепції глянцевого видання для жіночої молодшої аудиторії.

Відтак, образи жінки, які постають у матеріалах глянцевого видання «PINK», можна класифікувати так:

– жінка-домінант (*не по-своєї волі* контролює своє життя і життя свого партнера, до цього її змушують обставини, зокрема й чоловік, який не виконує своїх функцій чоловіка);

– волелюбна жінка (яка прагне бути незалежною від думки соціуму, фінансово не залежна від чоловіка, вільна, яка не хоче заміж. Саме цей образ є найбільш виграшним для читацької аудиторії журналу);

– жінка-спокусниця (кожного разу шукає нового коханця);

– пристойна дівчина (та, яка ніколи не дозволить собі зайвого);

– жінка-утриманка (та, яка живе за чужий рахунок).

Акцентуємо увагу, що основними критеріями до виділення саме таких образів є фінансовий, еротичний і вольовий аспекти функціонування гендеру. Виділення цього, третього, критерію якраз означає сучасну жінку, але прикметно, не через її бажання до самоствердження й рівноправності (екзистенцій на ціль), як то бачиться стереотипно, а через її вибір жити так, як їй зручно (прагматична).

Образи які нині діють у журналі «PINK» не можна однозначно назвати позитивними чи негативними. Однак вони цілком виправдані, бо є сучасними суспільними реаліями. Можна спостерігати, що в аналізованому журналі фактично не реалізується образ жінки-матері. Можливо, це зумовлено тим, що з'явився й домінує образ волелюбної жінки, яка просто не хоче виходити заміж, створювати сім'ю, народжувати дітей. Крім того, більшість авторів незаміжні жінки і писати про дітей їм не цікаво, та й одна з основних функцій глянцевої жінки – відпочинок реципієнта – мусить бути певним чином реалізована, отже теми добираються відповідні. Та, очевидно, основною причиною цього є власне аудиторія журналу – надто молода для народження дитини.

Література:

1. Демченко В. Д. Феномен жіночого глянцевого часопису: особливості читацького сприйняття / В. Д. Демченко // Наукові записки. – К. : Інститут журналістики, 2002. – Т. 8. – С. 9–13.

2. Звягінцева І. М. Дослідження жіночих образів методом контент-аналізу у чоловічих та жіночих глянцевиx журналах: кваліфік. роб. на здобуття академічного звання магістра журналістики / І. М. Звягінцева ; КМА. – Київ, 2007 – 65 с.

3. Клименко Н. О. Вербальні й візуальні (ілюстративні) жіночі образи

в гендерно маркованих глянцевиx виданнях // Н.О. Клименко // Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. – 2010. – № 1. – С. 168–173.

4. Образ жінки на сторінках друкованих видань [Електронний ресурс]. – Назва з екрану. – Режим доступу : <http://allbest.ru/k-2c0a65625b2bc79b5c43b88521306c37-1.html>.

5. Образ жінки на сторінках жіночих видань [Електронний ресурс]. – Назва з екрану. – Режим доступу : <http://ukrbukva.net/page,1,49824-Obraz-zhenshiny-na-stranichah-zhenskih-izdaniy.html>.

6. Соболева О. В. Актуалізація гендерно-культурної диференціації глянцевиx видань / О. В. Соболева // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна. – 2015. – Вип. 59. – С. 193–196.

Tetiana Maziarchuk

IMAGE OF WOMEN IN THE WOMEN'S GLOSSY MAGAZINE «PINK»

The objective of this article is to analyze the woman representation in the women's glossy magazine «PINK». Author classifies images in accordance with financial, erotic and volitional criteria; explores the impact of society on formation of images.

Author singles out these women's images:

– dominant woman (she controls her life and her partner's life, but against her will, because of circumstances forced to do so, including her partner who does not perform his man's functions);

– freedom-loving woman (she wants to be independent from the views of society, financially independent from her husband or she does not want to marry. This image is the most advantageous for magazine's readers);

– woman-temptress, Circe (she is constantly looking for new lover);

– decent girl (she never allow too much for herself);

– a kept woman, dependent woman (she lives for someone else's money).

Author argues that these images can not be unambiguously called positive or negative. However, it is fully justified by modern social realities. The image of woman-mother in «PINK» magazine almost not represented. Perhaps this is because the image of freedom-loving women appeared. She just does not want to get married, create a family, and have children. In addition, most authors are unmarried women, and they do not want to write about children. And, obviously, the main reason is the actual audience of the magazine – too young for have children.

Key words: *women's glossy magazine «PINK», gender, image of women, stereotype, audience.*